

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Dobra prywatne i dobra publiczne
dr Łukasz Nazarko

Politechnika Białostocka
Wydział Inżynierii Zarządzania
3 marca 2018 r.

Organizatorzy

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

Co to dobro?

„łańcuszek” pojęć potrzebny na tym wykładzie:

Potrzeba to odczuwanie braku czegoś

Dobro to wszystko to, co zaspokaja potrzeby

Gospodarowanie to wytwarzanie i podział dóbr

Ekonomia to nauka o gospodarowaniu

RODZAJE DÓBR

	można zastrzec	nie można zastrzec
jest przedmiotem rywalizacji	PRYWATNE	WSPÓLNE
nie jest przedmiotem rywalizacji	KLUBOWE	PUBLICZNE

Eksperyment

1. Każda osoba ma **10 jednostek** pieniędzy na rundę.
2. W każdej rundzie każda osoba deklaruje, ile z tych 10-ciu jednostek przeznacza do **puli wspólnej**. Zapisuje tę kwotę na karteczce i wrzuca do pojemnika.
3. Prowadzący losuje dziesięć kartek z pojemnika i oblicza średnią kwotę przekazaną do puli wspólnej.
4. Mnożymy tę średnią kwotę przez 2. Każda osoba **dodaje** otrzymany wynik do swojej osobistej puli.
5. Przeprowadzamy **trzy rundy** eksperymentu.
6. Celem każdej osoby jest **maksymalizacja** kwoty będącej w jej dyspozycji.

Dyskusja po eksperymencie

1. Jak zmieniały się kwoty przeznaczane do wspólnej puli w każdej kolejnej rundzie?
2. Dlaczego tak się działo?
3. Czy to było racjonalne?
4. Czy to było właściwe?
5. Czy to było optymalne (tzn. czy prowadziło do najlepszego możliwego rezultatu dla wszystkich)?
6. Co mówi nam ten eksperyment o problemie wytwarzania i podziału dóbr w społeczeństwie?

Dwa typowe problemy z dobrami publicznymi/wspólnymi:

Free rider effect – efekt gapowicza

Tragedy of commons
– tragedia wspólnego pastwiska

Dziękuję!

www.lukasz.nazarko.pl